

HOREA – PERSONAJ DE ROMAN. ELEMENTELE CONSTITUTIVE ALE FIGURII EROULUI DE LA 1784

Conf.dr. Cristina Gudin

Facultatea de Istorie, Universitatea din București

Titus Popovici

JUDECATA

Junimea

RADU CIOBANU

CĂLĂREȚUL DE FUM

A 1-a MIE

LIVIU REBREANU

CRĂIȘORUL

R

E
„CARTE

OSCAR
WALTER CISEK

pirjolul

CARTEA A DOUA
HORIA

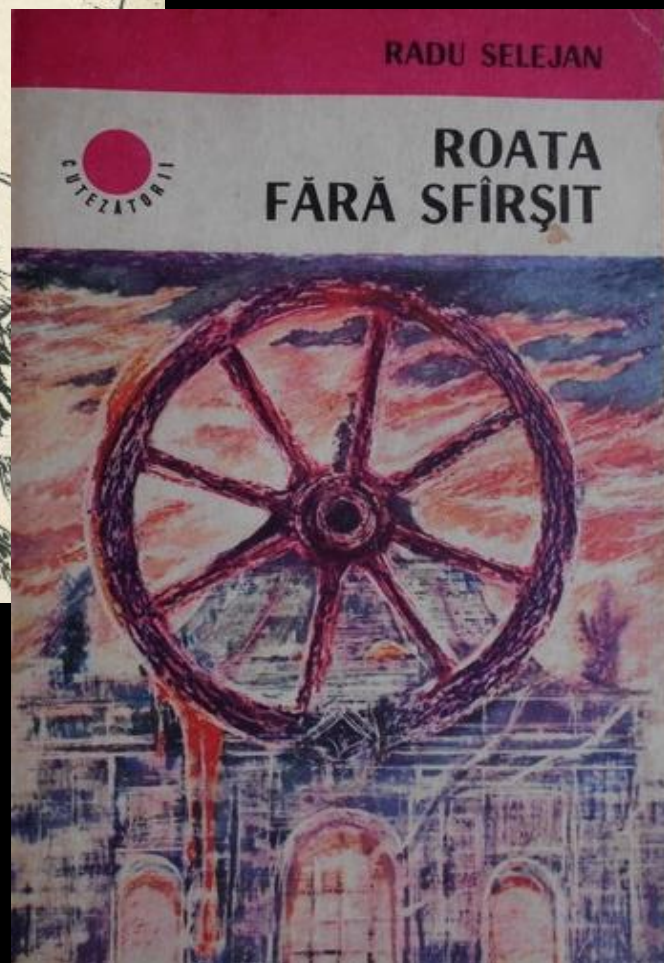
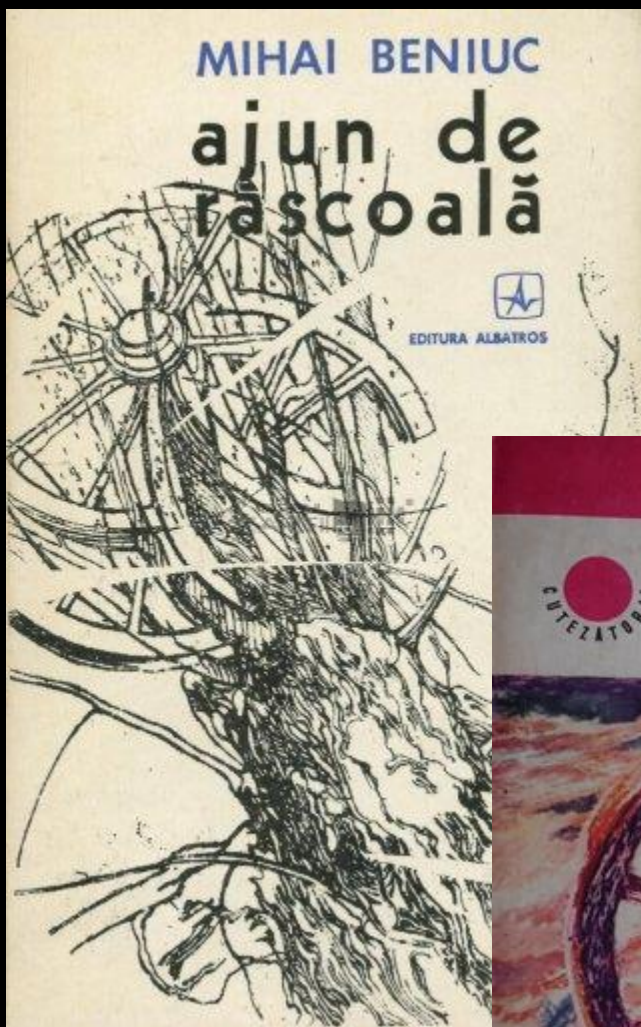
petru vintilă

ROATA

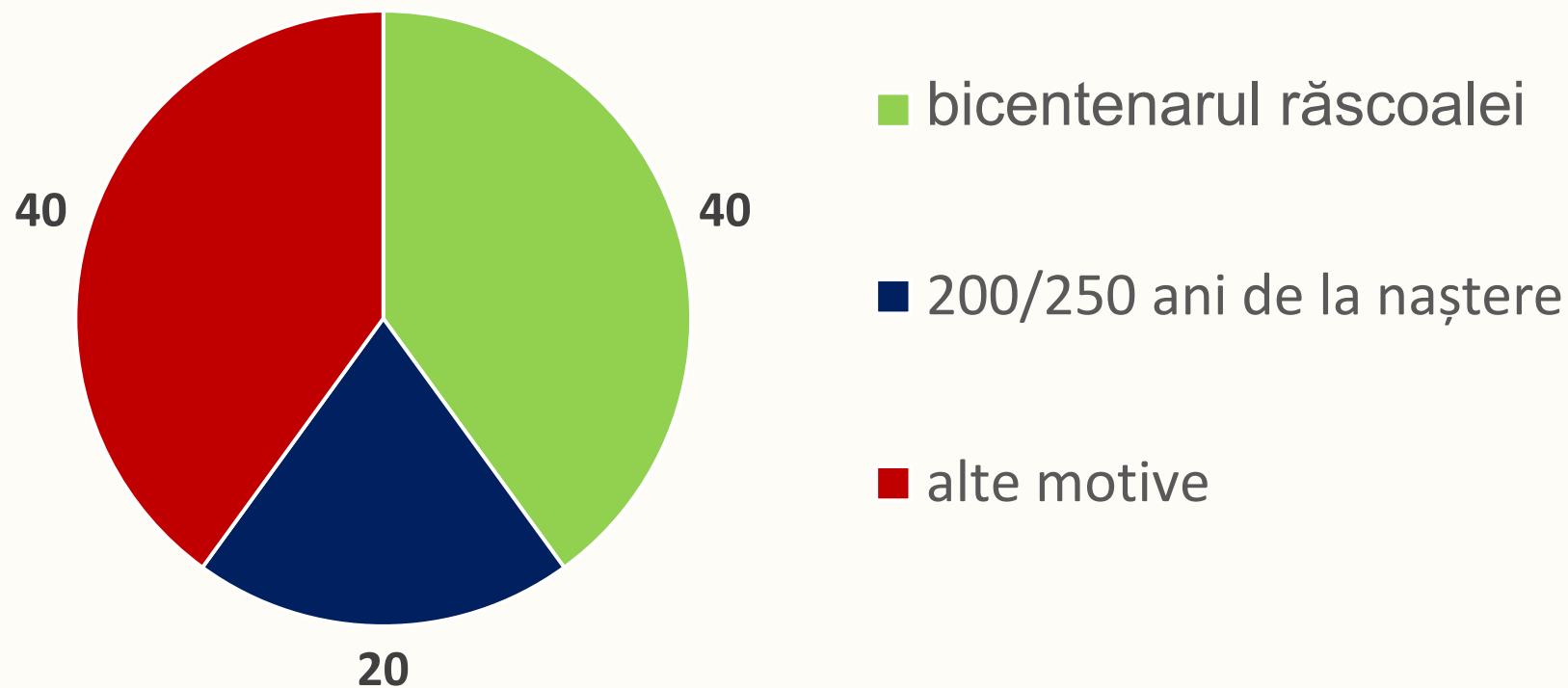
roman

Cartea Românească

Romanele în funcție de motivația publicării

Registrelle de interpretare

- Opinii atribuite lui Horea
- Perspectiva românilor
- Receptarea în rândul străinilor:
 - Maghiari/evrei
 - Austrieci/sârbi
- Viziunea naratorului

DIMENSIUNILE PORTRETULUI EROULUI

- FIZICĂ
- PSIHOLOGICĂ
- INTELECTUALĂ
- MORALĂ
- POLITICĂ....

Portretul fizic

- „Țăran de statură mijlocie, slab, dar bine legat”.
- „Pletele, cărunte pe la tâmpile, erau bine pieptănate și unse. Iar mustața, nu prea deasă, o avea lăsată, dând gurii sale cu buze subțiri o expresie nu atât de tristete, cât de îngrijorare. O zbârcitură de pe frunte vorbea de aceeași îngrijorare, în ciuda luminii puternice și hotărâte ce țâșnea din ochii săi”.

Particularități fizice

- Privire pătrunzătoare
- Forță fizică - „avea pumnii aidoma unor rădăcini vârtoase, de care nu puteai scăpa ușor. Și pumnii ăștia loveau, sugrumau, se vârtau ca un sfredel în dușmani, se roteau împrejur. Nu era de glumit cu ei”.

Particularități vestimentare

Îmbrăcat asemenea conaționalilor săi, se deosebea doar printr-„un fel de pelerină largă, cu glugă, dintr-un postav aspru, grosier, de culoare cenușie, care s-ar putea să fie semnul distinctiv al rangului său de căpitan suprem”.

TRĂSĂTURI DE CARACTER

MODEST

RESPECTUOS

RESPONSABIL

PRAGMATIC

PRUDENT

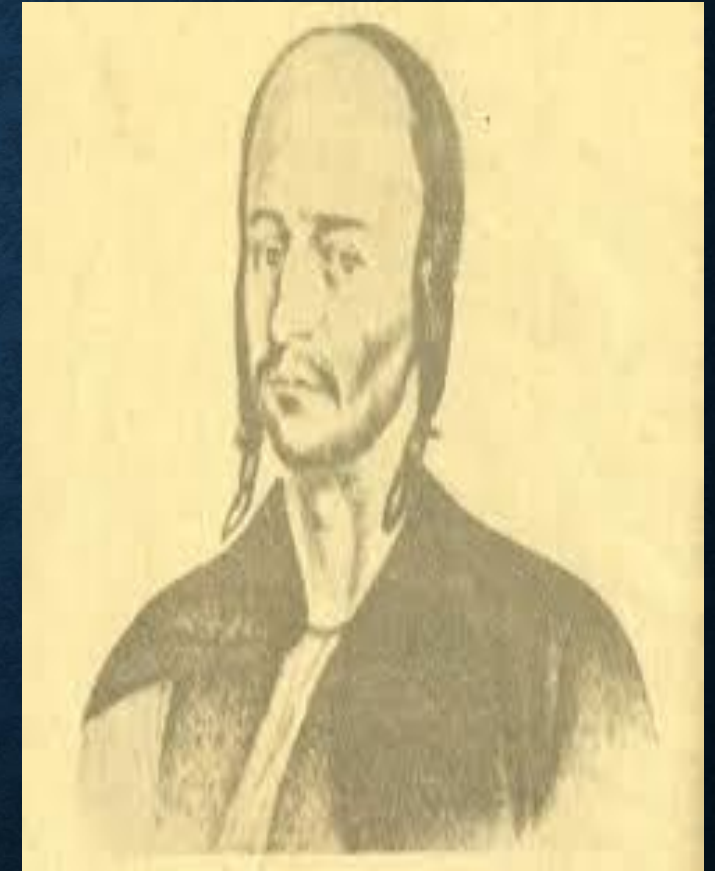
DISCRET

INTROVERTIT

PUTERE DE SACRIFICIU

ALTRUISMUL

VOINȚA NECLINTITĂ

**Modest, respectuos și pătruns de importanța
mandatului primit**

**„Luminate împărate, o piatră de moară mi-ai pus pe umeri!
Nu cumva ai luat-o de pe spatele puterniciei tale împărătești
și-ai pus-o pe umerii mei și alor mei, ca să poticnim sub
povară și să îngenunchem și mai rău, spre bătaia de joc a
vrăjmașilor noștri? Te bate Dumnezeu; înșelăciunea nu-i o
virtute!”**

Comandant abil

„De-amu vine iarna. Opinci clefăind prin zloată, pâraie tulburi, lemne ude. Unde să-ți așezi o tabără? Cum să răzbați de-a lungul drumurilor desfundate cu oamenii aceștia cu veșminte sărace? Dar proviantul? Dar cei rămași neajutorați și de nimeni apărați acasă?”

Intransigent

- „Iar celui dintr-o lege cu noi care nu va face așa, poruncesc eu, cu toată puterea pe care mi-a dat-o încrederea gloatei, să i se aprindă casa și să fie tras în țeapă!”
- „În calea-n care am plecat să nu mai lăsăm viu picior de grof sau slujbaş al lor”.

APELATIVE ROMÂNÎ

Crăișor

Măria Ta

Domn

Căpetenia cea mare

Amăgitorule

Dumnezeu al moșilor

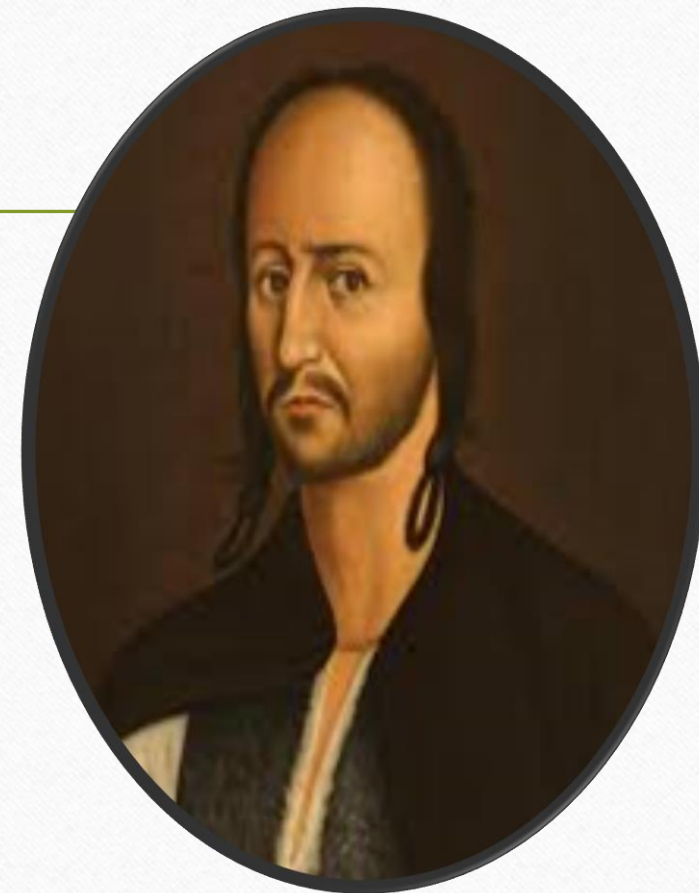

Comandantul Horea

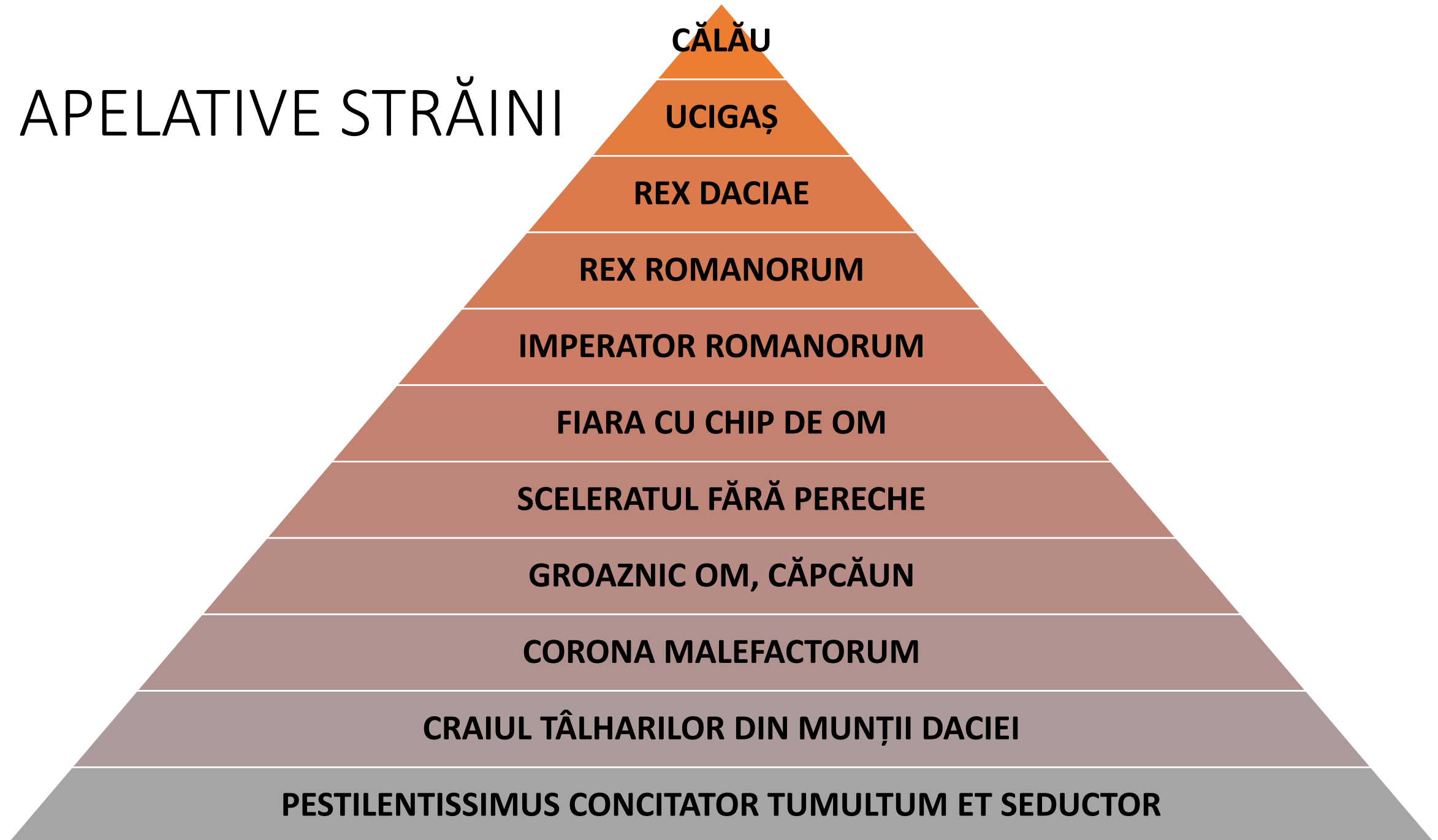
- ✓ capabil să evalueze cu luciditate situațiile și să găsească soluții
- ✓ conducător pătruns de responsabilitatea de a-i însufleți și de a-i ghida pe cei aflați sub comanda sa
- ✓ clarviziune
- ✓ Intransigent
- ✓ „gândește înainte de a face, nu ca alții”
- ✓ avea „iuțeala de a gândi și știa să ia hotărâri grabnice”
- ✓ „aprig și cuminte om, dacă avea el îndrăzneala să pătrundă până în cuibul împăratului, atât de mult păzit”
- ✓ „om ca Horea nu-i în tot principatul Transilvaniei
- ✓ înțelept și viteaz și plin de îndrăzneală și cu cugetul curat ca lacrima”
- ✓ „era mai înțelept decât toți și totdeauna a căutat numai binele obștesc”

Puteri supranaturale

- „Se lăţise de mult zvonul că nu-l putea atinge nimic. Spuneau unii că el ar fi în stare numai cu vârful unei nuieluşe de alun să oprească orice glonte de puşcă, turtindu-l, fără să aibă nevoie de vreun pieptar de zale cum poartă arhanghelul Gavriil. Pe Horea îl ocroteşte, ca pe nimeni altul, mâna lui Dumnezeu. El e în stare, câtu-i gerul de mare, să întâmpine cu pieptul toată liota duşmană, fără să păţească nimic”
- „Destul să-i spui numele, ca toate lacătele şi toate zăvoarele oraşului să se deschidă pe loc”.

APELATIVE STRĂINI

- „Namilă fîoroasă care să mănânce numai tocană de carne de ungur și în fața căruia să înghețe chiar și cătanele”.
- „Capul lui Horea ar fi aidoma unui cap de lup sau așa ceva. În vârful degetelor, în loc de unghii ar avea gheare, ba chiar gheare de jiganie”.

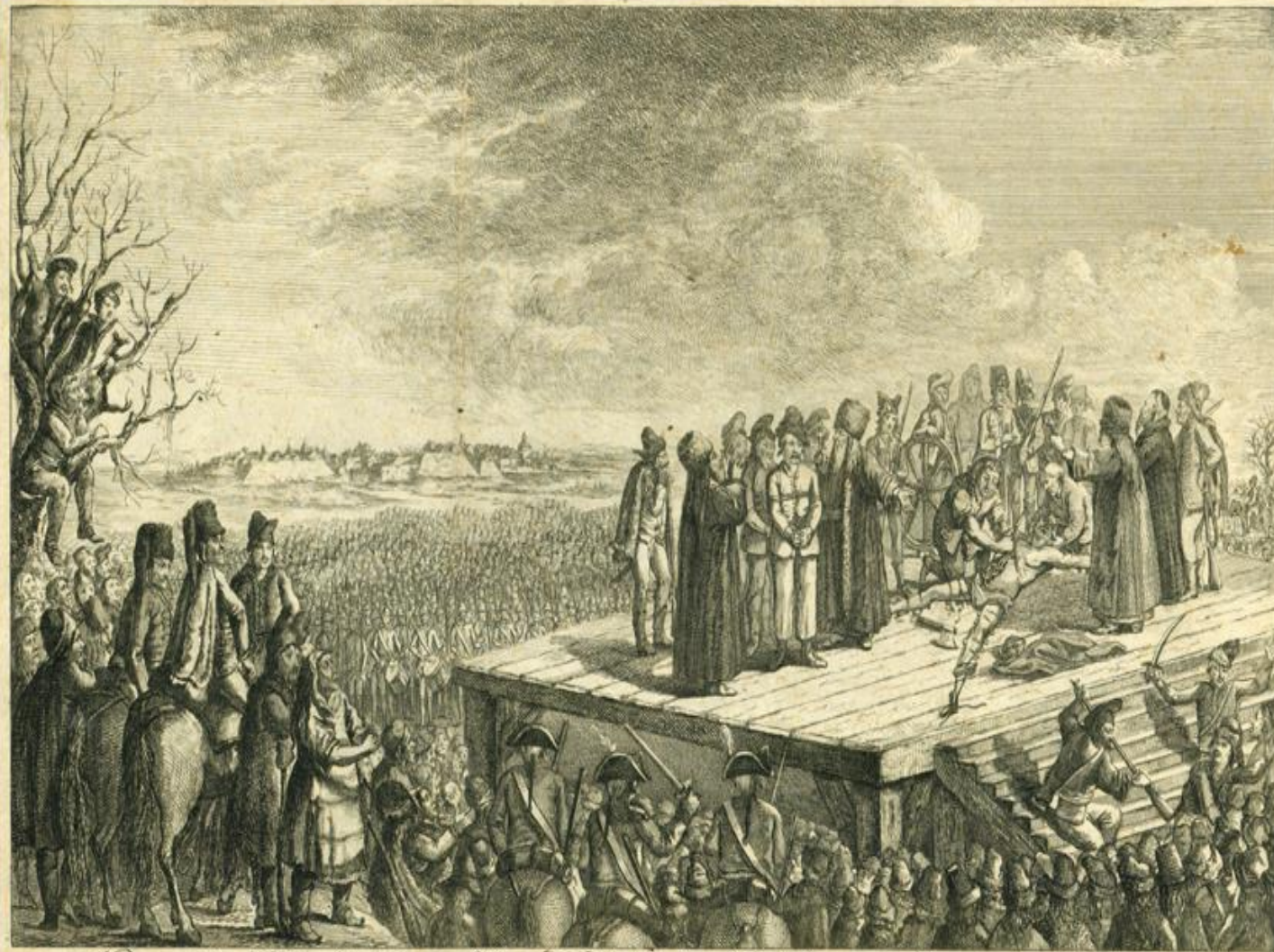

PUTERI SUPRANATURALE ATRIBUITE DE STRĂINI

Velocitate: „Nu-i așa de ușor să pui mâna pe un scelerat ca Horea, care astăzi e semnalat aici, mâine în altă parte, ba s-a întâmplat și minunea că a fost semnalat în aceeași zi în două locuri deosebite, cale de 5 poște unul de altul!

Iosif al II-lea, care avusese prilejul să discute cu liderul românilor, descoperise în acesta un „moț înțelept, dar foarte încăpățânat în ideile sale”, un „bărbat înalt, inteligent, persuasiv.

*Hora und Klotschka die Anführer Wallachischer Rebellen — Ein großes Trauerspiel
des achtzehnten Jahrhunderts*

Zu finden in der Ausgabe des ersten Bandes.

letzter Lebens auftritt.

„Cel ce privește moartea
atât de liniștit, orice ar fi
greșit, e un om!”, ba chiar
„Mai mult decât un om!